

ikke af dem fordrer en saa stor Hastighed som af de større Skibe, men som derimod ere bestykte med Kanoner af samme Kraft og Størrelse som de svære Kanoner, man har tænkt sig paa de større Skibe. Saadanne Skibe ere i den moderne Nomenklatur bleone kaldte for Kanonbaade, om de end ere af en ret anseelig Størrelse. Man kalder dem altsaa Kanonbaade, og foruden den Betingelse, at have svære Kanoner og nogenlunde Bevægkraft er der ogsaa nuomstunder kommet den Betingelse for dem, som jeg anser for nødvendig, at de til en vis Grad ere bestykte ved Pantser. Det er nemlig Tilfældet, at Pantserfibe ikke lade sig nøie med at have en overordentlig svær Kanon, men altid føre et Antal af mindre kraftige Kanoner, hvoraf hver især med største Leihed og paa betydelig Afstand kan ødelægge en upantsret Skibsside. Dette er f. Ex. Tilfældet med „Helgoland“, den fører ogsaa flere Kanoner. Men ikke nok dermed; et upantsret Skib, som fører en svær Kanon, har sine værste Fjender i Dampchalupperne, som ere i Stand til med deres Kanoner at gjennemskyde den tynde Skibsside paa det upantsrede Skib, der neppe vil have det i sin Magt paa een Gang at svære ret mange af sine Modstandere med sin store Kanon, — for hvilken der jo ogsaa er anden Brug, — medens Besætningens Opmærksomhed er rettet paa helt andre Punkter, hvorfor altsaa et nogenlunde solidt Pantser er nødvendigt for disse Kanonbaade. Den Art af Kanonbaade er, som den ærede Minister bemærkede, bleven lyst i Kulde af Lybflands Marinebestyrelse, som har bygget et Fartøi af denne Slags, der er lykkedes meget godt, efter hvad Beretningen siger, og som har flere i Bygning og fremdeles agter at bygge endnu flere, efter hvad der fortælles, saa at man altsaa ser, at man i Lybfland sætter Pris paa den til Kystforsvar og Forsvar af Havne og Flodmundinger. Det Fartøi, her er tænkt paa ved den foreslaede Bevilling, vil være af en Størrelse omtrent som det bekendte Pantserbatteri „Nols Kræde“, som vi alt have besiddet i en Række af Aar, men vil være af en noget anden Beskaffenhed, idet det i Stedet for et større Antal mindre Kanoner i Laarne vil føre een 12" Kanon, der staar frit, og i Stedet for „Nols Kræde"s 4—4½" Pantser vil have et Pantser af 8 til 6". Det vil have samme Hastighed og omtrent samme Dybgaende som „Nols Kræde“. Foruden at Kanonbaade af denne Art ganske sikkert vilde have en ikke ringe Betydning som Led i vort Søværn, navnlig i Forbindelse med større Skibe, hvis Operationer de ved mange Leiligheder vilde kunne støtte, ligesom de selv ofte kunne blive dækkede af dem, er det jo ogsaa klart, at Besætningen paa en Kanonbaad er betydelig mindre end den paa et større Skib, og de vilde jo ogsaa kunne tilveiebringes i forholdsvis kort Tid, saa man altsaa, ved at gaa til Bygningen af dem,

har indsekket en af de Udtalelser, som findes fra Udvalget i dets Betænkning. Kanonen til et saadant Skib vil som bekendt tage ikke ringe Tid at tilvirke, og der vil neppe være synderlig stor Forskjel mellem den Tid, der behøves til at forfærdige Kanonen, og den, der vil medgaa til at bygge Skibet. Jeg skal altsaa tillade mig at anbefale Ministerens Forslag om at bevilge en Sum til en kraftig Begyndelse af Bygningen af et saadant Fartøi, og jeg kan ikke nægte, at, Alt taget vel under Overveielse, anser jeg det for at være ganske hensigtsmæssigt, at man fornindsker den Sum, som var paatænkt til Begyndelsen af et større Skib mod at forøge Summen paa dette Sted. — Den tredie Art af Søværn, som har været paa Tale, er de saakaldte Torpedobaade. Jeg tror, at man maa betragte dem i samme Lys som de Fartøier, man i gamle Dage, i Træstibenes Tid, kaldte Brandere, det vil sige Fartøier, som enten under Mattens Sful eller maskeret nærme sig Fjenden, og ved at kunne komme ham tiltræffelig nær paa Livet, gjøre de jo ganske vist en meget betydelig Skade. Derfor er ogsaa Opmærksomheden ved alle Mariner stærkt henledet paa Anvendelsen af saadanne Torpedofartøier, og jeg skal meget anbefale, at den bejærede Sum af 100,000 Kr. for at anskaffe to nogenlunde hensigtsmæssige Fartøier af denne Art maatte blive bevilget. Vi have allerede anskaffet flere Dampchalupper til Flaaden, som kunne indrettes eller ere indrettede til at kunne føre Torpedoer; men et større Antal af dem og bedre indrettede vil utvilsomt være særdeles hensigtsmæssigt, hvorfor jeg skal tillade mig at anbefale det Forslag, som er stillet, til Vedtagelse.

Tessen: I det Foredrag, som vi nys hørte af den ærede Landstingsmand, og til hvilket jeg i alt Besentligt kan slutte mig, saanedo jeg en Ting, som jeg haaber, at det ærede Medlem senere vil komme tilbage til. Jeg siger navnlig det til de i Dag ogsaa af den høitagtede Krigsminister omtalte Projekter, der have været paa Bane angaaende en Ombygning af „Helgoland“. Det er i alt Hald mig fuldstændig klart, at den høitagtede Minister har slaet det til Jorden ved de Ord, at det rimeligtvis kun vil blive Kludreri, hvis man nu vilde begynde paa at ombygge paa et saadant Skib; men fra den høitagtede Landstingsmands Side laa det overmaade nær at glemme Thinget ved en nærmere Udtalelse om dette Punkt, som har spillet en ikke ganske uafæntlig Rolle. Det var i øvrigt ikke af den Grund, jeg tog Ordet, det var for at sige, at den Aerkjendelse, som jeg i forrige Møde tillod mig at bringe det meget ærede Udvalg for dets Betænkning, i en ganske særlig Grad gjælder det Afslut i Betænkningen, som omhandler de overordentlige Forsvarsforanstaltninger, og navnlig da den Del, hvortil der fra Udvalgets egen Side knytter sig Gjenoptagelse